

De families Ronda en Korringa, Molenweg 2 en 4

Molenweg 2 in 1955 J. Ronda, daarvoor adres Mensingeweer D 18. Molenweg 4 in 1955 J. Korringa, daarvoor Mensingeweer D 19

Geertje Ronda ook wel 'Gitje van de Pettefebriek'. Geertje dreef een kleine nering (petten, garen, garenband, ondergoed en veterlint) in het huis aan de Molenweg 2. Op dat adres woonden toen nog anderen. Eerst woonden zij en haar ouders aan de voorkant van het huis. Aan de achterkant woonde de familie Korringa. Ze hadden drie kinderen. Twee broers bleven in het pand wonen en kochten uiteindelijk het geheel.

Van 1928-1958 was dit het textielwinkeltje van Jacob Ronda en Martha Reker. Jacob werkte eerst bij boer Dijksterhuis aan de Schouwerzijlsterweg no. 1 en dochter Geertje nam later het textielzaakje van hen over. Men noemde haar 'Gitje van Pettefebriek'. Ze verkocht klein textielgoed. De kwaliteit liet soms wel te wensen over, laat Nannie Spoelman me weten. Sommige stoffen waren oud geworden en daardoor deels vergaan. Nannie haar man Geert Spoelman kocht er eens zijn kaki pet voor f 1,25. Hoelang die pet heeft gefunctioneerd is helaas onbekend. Geertje, die mank liep, heeft de winkel tot 1967 voortgezet. Ze was in 1905 geboren in Mensingeweer en stopte dus op haar 62ste.

Nadat haar ouders beide waren overleden, trouwde ze toch nog, tot verbazing van het dorp. Met haar man Jan van den Berg vertrok ze naar de stad Groningen. Toen die in 1968 in Groningen overleed werd bij zijn eerste vrouw begraven (zie p. 9). Geertje overleefde hem nog vele jaren en werd na haar overlijden in 1992 in Mensingeweer naast haar ouders begraven.



De grafstenen van Geertje (Gitje, rechts) en haar ouders (links) op de begraafplaats in Mensingeweer. Van Geertje heb ik geen overlijdenadvertentie kunnen vinden.

Het gezin van Jacob Ronda *2 mei 1878 en †02-01-1958 te Mensingeweer. Jacob was op 25 maart 1898 in Winsum getrouwd met **Martha Reker** en toen boerenknecht en 19 jaar oud. Martha was dienstmeid, 19 jaar oud en in Obergum geboren. Martha overleed op 24 juli 1955. Ze kregen samen 8 kinderen waarvan er twee jong overleden: 1-Ente *20 mei 1898, 2-Mettje *30 oktober 1899 en †28 september 1900, 3-Janna *23 juli 1901, 4-Mettje *28 oktober 1903, 5-Geertje * 11 januari 1905, 6-Lammert *11 maart 1911, 7-Kornelis *6 december 1913 en †28 mei 1916 en 8- Johannes *4 augustus 1915.

Geertje trouwde met Jan van den Berg op 4 september 1958. In hetzelfde jaar dat haar vader overleed. Haar moeder was al eerder overleden.



De familie Ronda-Reker op een foto ter gelegenheid van hun 25-jarig huwelijk in de tuin van boer Dijksterhuis in 1928. Op het 'schilderij' op het tafeltje in het midden, staat de volgende tekst *Gedenkt den weg, dien U de Heere deze 25 jaar geleid heeft*. Jacob kan bij of voor boer F.H. Dijksterhuis hebben gewerkt. Bij de geboorte van alle kinderen is Jacob dagloner, maar in 1927 koopman en in 1939 manufacturier.

Van links naar rechts: Lammert, vader Jacob, Geertje (van de textielwinkel), Mettje, Janna, moeder Martha en het jongste kind Johannes (roepnaam Jans). *Met dank aan Wim Mollema voor deze fraaie foto.*

Uit akten van koop en verkoop van Molenweg 2-4:

-3 jan. 1911 Jan Hendriks van der Veen, zonder beroep, verkoopt aan Gerrit Stulp en Jacomina Zomerlei eene behuizing met beklemming van 11 are en 20 ca grond bekend sectie E nummer 808 voor f 1800,-;

-2 dec. 1927 verkoopt Gerrit Stulp dit huis en erf aan Jakob Ronda Entezoon, koopman en zijn vrouw Martha Reker voor f 3.500,-;

-19 aug. 1954 krijgt Geertje dit alles. o.a. omdat ze ongeveer 9 jaar haar ouders heeft verzorgd en op allerlei manieren heeft bijgestaan, aldus een zin uit deze acte van scheiding.

Registers van nieuwe, veranderde of gesloopte gebouwen 1891-ca 1934 (in Mensingeweer):

E 808 inwendige vertimmering van het huis door Gerrit Stulp in oktober 1925;

E 808 inwendige vertimmering van de woning door Gerrit Stulp: er komt een kamertje op zolder, 1926.

Max van Til, zien daarde verhoal: Dit moal over Geertje (Gitje) Ronda en heur man Jan van den Berg,

As kiender was t nait maklek om ons Moeke 'bie de bok te doun.' En dat gold ook veur t overgrodedail van minskhaid. Hail oaf en tou gebeurde t wel, en dat wer den 'wereldnijs' ien Menskeweer.

Gitje Ronda was ien mien tied een 'olle' maaid. Veur n jonkje van 10 was elk boven viefentwinteg joar old. Gitje haar bienoam Gitje Pet ien dörp. Ze haar n lutje neern ien goaren en baand, en woarschienlek ook ien petten. Dat was ien t eerste hoes links aan Meulenweg.

Gitje is op heur 'olle' dag nog aan de man komen. Dat was n olle vrijgezel mit penzioun. Zien naam was Jan van den Berg. Jan genoot zichtboar van zien penzioun en Menskeweerstes vonnen t mooi veur Gitje dat ze 'aan kaant' was.

Jan van den Berg was ain van wainegen dij mien Moeke der in moal goud 'deurreten' het. As omstandegheden woaronner dat gebeurde nait perfekt west waren den was hom dat woarschienlek ook nooit lukt. t Speulde zok op dizze menaai oaf. Moeke zat op postkantoor toun der n poar kiender van Meerten en Oagje Diekstroa wachtkoamer ien kwamen. Zai haren heur hondje Polly bie zok. Moeke heurde Polly blavven doarom raip ze kiender tou: "Polly mout boeten bliev m heur". Ien dij tied konnen wie nait allenneg noamen van ale lu mor ook van heur honden.

Diekstroakes kregen doan waarveur ze komen waren en laipen weer naar boeten tou. Direkt doarnoa kwam Jan bie t loket. Jan haar t haile gesprek tussen Moeke en de kiender heurd. Hai zee tegen moeke: "Het liekt ter op, vraauw Van Til, dat Polly toch wel binnen west het. Hai het hier noamelek wat achterloaten." Moeke stak heur heufd deur t loekje ien deur tussen wachtkoamer en postkantoor. Ze zag dat doar iennerdoad op grond n dikke glimmende hondekeudel liggen. Jan van den Berg kon wel aan mien Moeke heur hollen zain dat ze doar goud narreg over was. Om heur te bezuzzen zee Jan tegen heur: "Geef mie mor eevm n stukje pepier den zel k t wel oppakken. Mit t stukje pepier van Moeke pakte Jan keudel op, volde t op en stak t haile gevaal ien buus. Hai gaf der nog eevm n klap op en zee tegen Moeke: "Das goud veur op toen". Moekes reaktie was ongeveer: "Man dat kens toch nait doun!". Jan lachte mor wat, dee wat hai doun mos en ging weer 'zijns weegs'. Net as ik al eerder zee, ien n dörp waar mor waineg gebeurde, was dat natuurelek 'wereldnijs'.

Elkenain dij doarnoa ien t kantoor kwam, kreeg n oetgebraide versie van dit troagiese veurvaal. Dit duurde totdat ter ain kwam dij op hoogte was van Jan zien meroakels. Dij zee: "Hai het dizze zulfde grap aal verschaainde moalen oethoald hier ien t dörp".

De familie Korringa

Jan Korringa (*2 augustus 1903 in Saaksum en †januari 1964 in Mensingeweer) en Ferdina Bakker (*6 december 1900 in Wetsinge en †13 mei 1955 te Mensingeweer).

Ze trouwen in Winsum op 30 juni 1927. Hij is dan arbeider en zij dienstbode.

Hun kinderen: *mei 1931 Elisabeth / *juli 1938 Harm / * onbekend Reinhart

De Nieuwe provinciale Groninger courant (uitgever Jan Haan in Groningen) werd per fiets bezorgd in Schouwerzijl door Jan Korringa uit Mensingeweer. Dan zal hij dat hier in het dorp ook wel hebben gedaan. Jan stond niet bekend als een actieve man. Bij het bezorgen viel hij soms ook wel met fiets en al om.



Zoon Harm ging samen met Lisa Balk-van Dommelen naar de christelijke school in Schouwerzijl. Ze zaten in dezelfde klas.



Van links naar rechts: Reinhart Korringa, Sander Dijkstra, Harm Korringa en Herman Weessies. Ze zitten op het hek voor het huis van de Korringa's Molenweg 2-4. Op de achtergrond Molenweg 1. Foto van vòòr 1980. Sander Dijkstra woonde op Molenweg 3 en Herman Weessies op Eenrumerweg 5. Op de achtergrond rechts zie je een deel van het huis van Berend Noordhof. Berend was gehuwd met Affien van Dijk. Hun dochter heette Jantje.

Met dank ook aan de hulp van de huidige bewoners van het pand, vooral voor de foto's die ik mocht scannen, Lisa Balk, Nannie Spoelman en Wim Mollema.

Uit het huurboekje de heemhuur die jaarlijks aan de Hervormde gemeente moest worden voldaan, komt het volgende naar voren: **Behuisde pastorij heemstede**

<i>naam</i>	<i>jaren</i>	<i>huur (bij verandering extra huur)</i>
Jan van der Veen & Jantje Ruuls †1887	1880-	f 23
Gerrit Stulp & Jacomina Zomerlei	1912-	f 46 (afgaande en komende elk f 23)
Jakob Ronda & Martha Reker	1928-	f 46 (afgaande en komende elk f 23)
Geertje Ronda		f 69 (1x jaarhuur, 1 x vererving en 1x wegens huwelijk)
Harm Korringa & gebr. Korringa	1967- 1993	f 69 (1x jaarhuur, 1x uitboekingen en 1x inboeking)

Ondertekenaars waren in deze jaren meestal de predikanten, maar ook administrerende kerkenraadsleden zoals K. Waterbolk, J. van Borssum, J. Hartsema en B. Kruizenga.



Uitvergroting van een foto met de oude Jan Korringa voor de auto van zijn zoon Harm, eind jaren 50. Moeder Korringa raakte een been kwijt. Zij was een lieve vrouw, Jan haar man was 'zinneg en boazeg'.

Hieronder volgen een aantal kiekjes uit de Korringa-tijd. Aan de achterzijde (Molenweg 4) woonden enige tijd zelfs twee gezinnen. Je ziet aan die kant ook twee toegangsdeuren.

Met dank aan de huidige bewoners voor deze leuke foto's die je hieronder kunt zien.



Rechtsboven Harm, rechtsmidden Reinhart. Linksmidden beide auto's, 1 van Harm en 1 van Reinhart (uit jaren '50).



Rechtsboven en rechtsonder pa Jan Korringa. Linksmidden Batavus van Harm 1962



Rechtsmidden twee woningen met elk een eigen toegang.

Molenweg 4 werd in 1967 onbewoonbaar verklaard. Hieronder kun je lezen waarom.

De raad van de gemeente Leens;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 16 mei 1967, nr. 44;

Overwegende, dat de woning Molenweg 4 te Mensingeweer, kadastraal bekend gemeente Leens, sectie E nr. 808 de navolgende gebreken heeft;

1. de muren zijn vochtig, doordat een cementraam of andere waterkerende constructie ontbreekt en ze zijn gedeeltelijk slecht;
2. de buitenmuren zijn gedeeltelijk slechts een halve steen dik;
3. een tweede voor bewoning geschikt vertrek ontbreekt;
4. de verdiepingshoogte is te gering;
5. de begane grondvloer is te laag gelegen ten opzichte van de aangrenzende buitengrond;
6. de kapconstructie is slecht, het dakbeschot ontbreekt en de dakbedekking is matig;
7. de gelegenheid tot luchtverversing is onvoldoende;
8. het houtwerk van vloeren, ramen, deuren en binten is grotendeels matig;
9. de afscheiding tussen de woning en de belending is onvoldoende;
10. de slaapgelegenheid is onvoldoende;
11. een kelder of kelderkast ontbreekt;
12. de gelegenheid tot afvoer van regen- en huishoudwater is onvoldoende;
13. de rookleiding verkeert in slechte staat;
14. het privaat ontbreekt;

dat de algehele toestand van de woning tengevolge van de vorenbedoelde gebreken zodanig is, dat het niet mogelijk is de woning door het aanbrengen van verbeteringen in bewoonbare staat te brengen;

Gelezen het advies van de hoofdingenieur-direkteur van de volkshuisvesting en de bouwrijverheid in de provincie Groningen d.d. 2 mei 1967 nr. V 22 Lns/0502010;

gelet op artikel 33 van de woningwet;

b e s l u i t :

de woning staande te Mensingeweer, plaatselijk gemerkt Molenweg 4, kadastraal bekend gemeente Leens, sectie E nr. 808, in eigendom toebehorende aan Gebrs. Korringa te Mensingeweer en onbewoond, onbewoonbaar te verklaren en te gelasten, dat dit perceel, nadat dit besluit van kracht is geworden, niet meer bewoond zal worden.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad der gemeente Leens, gehouden op 23 mei 1967.

De raad voornoemd,

De God des Verbonds nam uit ons midden weg.
mijn lieve man, onze lieve vader, groot- en over-
grootvader

JAN VAN DEN BERG
op de leeftijd van 82 jaar. Geliefde echtgenoot van
GEERTJE RONDA; eerder weduwnaar van GEZINA
BOLHUIS.
2 Cor. 5 : 1.
Groningen, 12 februari 1968.
Selwerderdwarstraat 13.

Groningen: G. VAN DEN BERG—RONDA
H. GORTER—VAN DEN BERG
B. GORTER
Roodeschool: K. VAN DEN BERG
E. J. VAN DEN BERG—
MEDENDORP

Groningen: F. VAN DEN BERG
J. VAN DEN BERG—STERENBERG
Amersfoort: H. ZEGERS—VAN DEN BERG
Chr. ZEGERS
Leens: L. SIKKEMA—VAN DEN BERG
A. SIKKEMA
Groningen: H. K. VAN DEN BERG
A. VAN DEN BERG—BOERS
A. H. VAN DEN BERG
E. VAN DEN BERG—KREMER
H. VAN DEN BERG
R. VAN DEN BERG—STEENSMA
J. VAN DEN BERG
J. VAN DEN BERG—STOTER
Jac. VAN DEN BERG
K. VAN DEN BERG—POSTEMA
Emmen: L. VAN DEN BERG
G. VAN DEN BERG—
VAN DER MOLEN

Amsterdam: T. VAN DEN BERG
G. VAN DEN BERG—DE GROOT
klein- en achterkleinkinderen.

Teraardebesteding D.V. vrijdag 16-2-1968 vanuit
„Ons Huis” te Oostende-Roodeschool.
Zij, die de overledene de laatste eer willen bewijzen
worden verzocht om 14.00 uur aanwezig te zijn.

Advertentie links is van 24 februari 1968 uit NvHN
van de echtgenoot van Geertje Ronda.